

سینمای ایران

هفته‌نامه آمریکایی وراثتی نوشت:

«خورشید» مجیدی در میان ۱۰شانس اول شکار اسکار

نشریه وراثتی با انتشار فهرستی از فیلم‌هایی که در ردیف مدعیان کسب جایزه بهترین فیلم بین‌المللی اسکار نود و سوم جای دارند، «خورشید» مجید مجیدی را در میان ۱۰شانس اول جای داد. مهر به نقل از وراثتی، با انتشار فهرستی از فیلم‌هایی که از بیشترین شانس برای دریافت جایزه اسکار بین‌المللی ۲۰۲۱ برخوردار هستند فیلم «دور دیگر» از دانمارک را در ردیف اول جای داد و برای «خورشید» نیز جایگاه هشتم را قائل شد. منتقدان وراثتی به تازگی «خورشید» را در ردیف ۱۰ فیلم دوم از نظر داشتن شانس برای کلدن‌گلوب جای داده بودند. فهرست منتشر شده توسط وراثتی به ترتیب از این قرار است:

فیم «دور دیگر» ساخته توماس وینتربرگ، فیلم «من دیگر اینجا نخواهم بود» ساخته فرناندو فریاس از مکزیک، فیلم «دو نفر از ما» ساخته فیلیپو منگتی از فرانسه، فیلم «خواهر کوچک من» ساخته استفانی چوآت و ورونیک ریموند از سوئیس، «شب پادشاهان» ساخته فیلیپ لاکوته از ساحل عاج، فیلم «رفقای عزیز» ساخته آن دری کونچالفسکی از روسیه، فیلم «کجا بودی آیدا؟» ساخته جاسمیلا زبانیگ از بوسنی و هرزگوین، فیلم «یک خورشید» ساخته چانگ مونگ- هونگ از تایوان و فیلم «خورشید» ساخته مجید مجیدی از ایران. کشورمان تا به حال ۳ بار نامزد اسکار بوده، ۲ بار جایزه اسکار برده و تاکنون ۲۵ فیلم به اسکار معرفی کرده است. در پایان این فهرست هم فیلم «شارلاتان» ساخته آگنسکا هالند از جمهوری چک دیده می‌شود.

سینمای جهان

شلیک دوباره «اسلحه مرگبار»

ریچارد دانر، کارگردان مجموعه اکشن موفق و پرفروش دهه هشتادی «اسلحه مرگبار»، خیراز احتمال بالای تولید قسمت پنجم آن در ماه‌های آینده می‌دهد. صحبت‌های جدید فیلمساز در حالی است که طی چند سال گذشته، چند بار بحث ساخت قسمت تازه‌ای از این اکشن ماجراجویانه مطرح شده است. به گفته دانر: «با این‌که مدت زمان زیادی از ساخت چهارمین قسمت اسلحه مرگبار گذشته، اما هنوز احساس می‌کنم آمادگی کامل برای قرار گرفتن در پشت دوربین قسمت پنجم را دارم. امیدوارم تهیه‌کنندگان این مجموعه تمناشای و موفق، هر چه زودتر کار تولید قسمت تازه را آغاز کنند».

نزدیکان فیلمساز می‌گویند او نگاه مثبتی به آینده اسلحه مرگبارها دارد و با وجود پیر شدن دوبازیگر اصلی آن مل گییسون و دنی گلاور، هنوز عقیده دارند می‌توان با کمک و حضور آنها قسمت‌های بعدی این مجموعه فیلم را تولید کرد. گییسون و گلاور هم بارها از علاقه‌شان برای بازگشت به نقش دو مأمور پلیس ماجراجوی اسلحه مرگبارها صحبت کرده‌اند، اما منتقدان و اهل فن می‌گویند برای قسمت‌های جدید این مجموعه بلک باستر باید از حضور و بازی چهره‌های جوان استفاده کرد. از قرار معلوم، دانر ایده‌ای هم برای قسمت پنجم فیلم دارد که آن را با تهیه‌کنندگان فیلم در میان گذاشته است.

اولین قسمت اسلحه مرگبار با هزینه تولید ۱۴ میلیون دلاری در سال ۱۹۸۲اکران عمومی شد. در سال‌های ۱۹۸۹، ۱۹۹۲ و ۱۹۹۸ سه قسمت بعدی این اکشن تولید و به نمایش عمومی درآمدند. هزینه تولید قسمت چهارم ۱۴۰ میلیون دلار شد. کارگردان هر چهار قسمت فیلم ریچارد دانر بود. فروش جهانی این چهار قسمت در سراسر جهان، ۹۵۵ میلیون دلار شد که ۴۹۰ میلیون دلار آن اختصاص به جدول گیشه نمایش سینماهای آمریکای شمالی داشت. این رقم فروش در دو دهه ۸۰ و ۹۰ میلادی، به ارزش دلار امروز چیزی بالای ۱/۵ میلیارد دلار به حساب می‌آید. / هالیوود ریپورتر

پویش من و حاج‌قاسم در تهران

پویش فرهنگی ـ هنری «من و حاج‌قاسم» به همت شرکت نوسازی اراضی عباس‌آباد و مکتب حاج‌قاسم (بنیاد حفظ و نشر آثار شهید سلیمانی) در سطح شهر تهران آغاز شد. آن‌طور که روابط عمومی این پویش به جام‌جم خبر داده، در این پویش فرهنگی، هنری شهروندان تهرانی می‌توانند تا ۱۲ بهمن آثار خود اع

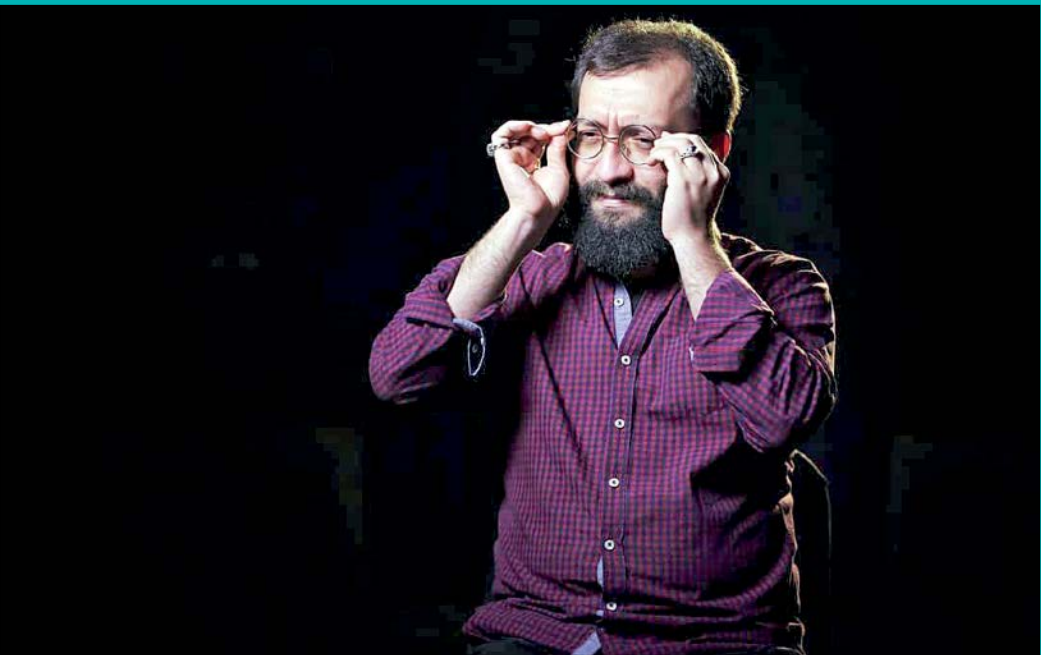
عکس: جام‌جم

عکس: جام‌جم

عبدالحسین بدرلو کارگردان فیلم مستند «کمیته»

عکس: جام‌جم

گفت‌وگو با عبدالحسین بدرلو، کارگردان فیلم مستند «کمیته»

فیلم ما، فیلم مرجع است

نسل امروز شاید تصویری از کمیته نداشته و این نام را صرفاً از زبان بزرگ‌ترها یا در بعضی از فیلم‌ها شنیده‌باشد. معمولاً هم این مواجهه چندان مثبت و خوشایند نیست، چراکه برخی بزرگ‌ترها که احتمالاً یک جای کارشان در آن سال‌های دور می‌لنگید، تصویری ناخوشایند از کمیته ارائه می‌دهند و در فیلم‌ها داستانی، چه جدی و چه کمدی هم، برخورد‌های اجتماعی کمیته و عمدتاً هم بحث گشت ارشاد را از زیرسوال می‌برند تا مخاطب را تحت‌تاثیر قرار دهند یا بچندانند. اما تماشای مستند «کمیته» به کارگردانی عبدالحسین بدرلو که با همکاری اوج، خانه مستند انقلاب اسلامی و مرکز هنری رسانه‌ای محرم ساخته شده، از زاویه‌ای به ماجراوروی می‌کند که ربطی به تصویر مخدوش رسانه‌ای در سال‌های اخیر ندارد. اگر یکی از کارکردهای مستند‌های تاریخ معاصر را روشنگری و آگاهی و زدودن غبارهای زمان بدانیم، مستند کمیته موفق به این کار شده و تصویری واقعی از کمیته انقلاب اسلامی ارائه می‌دهد که با وجود اولویت نظامی و نقش مجری قانون، پایگاه مردمی داشت و در بزنگاه‌های اجتماعی همچون مبارزه و مقابله با گرانفروشی حاضر می‌شد. مستند کمیته که در جشنواره اخیر سینماحقیقت (فیلم مستند ایران) به نمایش درآمد، این روزها در یازدهمین جشنواره مردمی فیلم عمار هم حضور دارد و یکی از فیلم‌های بخش مسابقه (مستند حافظه ملی / تاریخ سیاسی) است.

امیدرحمانی

جام‌جم

پژطور به‌ایده ساخت فیلم مستند «کمیته» رسیدید؟

حول و وحوش سال ۹۵ و طی کپ و گفت‌هایی که با دوستان مستندسازم از جمله آقای مصطفی فتاحی داشتیم، ایده تولید مستند کمیته شکل گرفت. همان موقع قرار شد پژوهش اولیه را انجام دهیم و طرح اولیه را آماده کنیم. در این بین آقای فتاحی یک مستند هم به نام «تشییع بزرگ» ساخت که مربوط به رحلت حضرت امام خمینی (ره) بود. این مستند، روایت خلبان‌هایی بود که در تشییع امام حضور داشتند و داستان پروازی رحلت امام را مدیریت می‌کردند. می‌توان گفت مستند تشییع بزرگ، مقدمه‌ای جدی بر شروع مستند کمیته بود. بعد از تحقیق و پژوهش اولیه در سال ۹۵، ساخت این مستند در سال ۹۶ جدی‌تر شد. طرح در خانه مستند تصویب و قرار شد پژوهش مفصل‌تری روی آن صورت گیرد. همان شروع کار که تصمیم به تولید این مستند گرفتیم، متوجه شدیم که منبع جدی و درست و درمانی در این مورد وجود ندارد؛ یعنی این‌طور نبود که درباره کمیته، «ا کتاب نوشته شده یا «فیلم ساخته شده‌باشد یا کارهای دیگری تولید شده‌باشد که بتوانیم به آنها رجوع کنیم. بنابراین تقریباً باید کل مسیر پژوهش را می‌رفتیم. یک‌سری چیزهای پراکنده موجود بود اما چیز جامعی وجود نداشت. برای همین حدود یک‌سال طول کشید تا ما به یک پژوهشی برسیم که بتوانیم استارت تولید را برزیم و براساس داشته‌ها، سناریو را طراحی کنیم.

چه مشکلاتی داشتید که فرآیند پیش‌تولید و تولید این مستند، چهار سال طول کشید؟

در مستند‌های این چنینی که چند دهه از ماجراها گذشته و نیاز به پژوهش جدی وجود دارد، بحث منابع تحقیقاتی و منابع آرشیوی و اسناد مطرح است که در دسترس نبود یا به‌سختی پیدا می‌شد. باید دوباره ما بعضی از پژوهش‌ها را میدانی انجام می‌دادیم. حتی برای رسیدن به چند فریم عکس، با کلی زحمت گشتیم و عکاس کمیته را پیدا کردیم و با او تماس گرفتیم. آمد و با هم صحبت کردیم و چند فریم از او عکس گرفتیم؛ چون عکس‌ها و منابع آرشیوی به‌راحتی در دسترس نبود. به‌دلیل همین نبود با کمبود منابع، روند پیش‌تولید ما خیلی طول کشید.

جالب‌ترین اتفاقی که در پروسه ساخت این فیلم افتاد چه بود؟

در فیلم‌های سینمایی که در سال‌های اخیر ساخته شده، گاهی در سکانس‌هایی به کمیته هم اشاره شده و حاشیه‌هایی را هم درپی داشته است. برای همین لازم بود در مستندی که سرآغاز این موضوع می‌رود، دو طرف با موافقان و مخالفان و فعالان و مسؤولان دهه ۶۰ بیابند

از فیلم‌ها و نماآهنگ‌های موبایلی، عکس‌های موبایلی و پادکست‌هایشان با محویت شهید حاج‌قاسم سلیمانی را به آدرس www.manohajghasem.com ارسال کنند. از هر بخش برای داوران سه اثر برگزیده خواهد شد و در مجموع به ۹ نفر کمک‌هزینه سفر به کربلا و سوریه اعطا خواهد شد. این پویش سه بخش دارد

که عبارت است از: نماآهنگ و کلیپ‌های موبایلی، عکس‌های موبایلی و پادکست. شرایط شرکت در مسابقه به این ترتیب است که شرکت‌کنندگان می‌توانند در هر سه بخش مسابقه نیز شرکت کنند. زمان کلیپ‌ها و پادکست‌های ارسالی از سه دقیقه بیشتر نباید نباشد و عکس‌ها حتماً باید با موبایل گرفته شده‌باشد.

داده و مسؤول رسانه‌ای دفتر ایشان بود، همه حافظه‌های دوربین را از ما گرفت و از دو ساعت مصاحبه، ۴۵دقیقه از آن را به ما تحویل داد و یک ساعت‌ونیم مصاحبه را کات کرد و به ما نداد. برای همین ما نتوانستیم یک‌سری از دیالوگ‌ها را در فیلم استفاده کنیم. معلوم نیست دفعه بعد چه کسی درباره کمیته فیلم بسازد که بخواهد از این اسناد استفاده کند.

اگر کسی بخواهد این کار را انجام دهد، حاصرید این پژوهش‌هایی که کردید را در اختیار او بگذارید؟

بله. این فیلم کمیته، مثل یک مرجع می‌ماند و اگر کسی بخواهد درباره کمیته پژوهشی انجام دهد، کتابی بنویسد و یک فیلم داستانی بسازد، می‌تواند به همین مستند کمیته مراجعه کند. حتی اگر فقط به تیتراژ هم مراجعه کند، متوجه می‌شود که باید سرآغ چه آدم‌هایی برود. ما خودمان فقط کلی تلاش کردیم که به آن فهرست برسیم.

اگر خود شما بخواهید به عقب برگردید و مستند کمیته را دوباره بسازید، بخش ناگفته‌ای دارید که در این فیلم به اجبار یا به دلایل مختلف وجود ندارد؟

اگر به عقب برگردیم، باز من همین فیلم را می‌سازم و همین خروجی را روایت می‌کنم، چون ما تلاش کردیم تمام آنچه از کمیته گفته نشده‌بود، نسنید‌بودیم با نسبت به آن شایعاتی وجود داشت را مطرح کنیم. و چون این اولین فیلم مستندی در این سطح است که در این باره ساخته شده، شاید کامل‌ترین و جامع‌ترین فیلم با این موضوع باشد. اما اگر بعد از این، قرار باشد فیلم دیگری درباره کمیته بسازیم، آن وقت می‌توانیم سرآغ یکی از موضوعات کمیته مثل یگان هوایی برویم که شکل‌گیری آن چگونه بود و تیم‌شان را برای آموزش به کدام کشور بردند و چه اتفاقاتی افتاد تا یگان هوایی کمیته شکل گرفت. یا مثلاً می‌توانیم سرآغ برخورد‌های اجتماعی کمیته برویم یا می‌توانیم فیلمی درباره بازخورد‌های رسانه‌ای کمیته در دهه‌های ۶۰، ۷۰، ۸۰ و ۹۰ بسازیم. یعنی ما یک‌سری فیلم‌ها درباره عملیات‌های کمیته در دهه ۶۰ داریم اما هرچه جلوتر آمدیم در فیلم‌های داستانی فقط شاهد برخی نقدها و کنایه‌ها هستیم و تنها بخش‌های گشت‌ارشاد کمیته را مطرح کردند. خود همین می‌تواند یک موضوع برای روایت یک فیلم باشد. اما اگر بخواهیم به عقب برگردیم و با فرض این‌که هیچ فیلم مستندی درباره کمیته ساخته نشده‌باشد، خروجی همین مستند کمیته می‌شود.

شاید در نگاه اول، مهم‌ترین مخاطب مستند کمیته، سیاسیونی باشند که همچنان هم هستند و در بحث شکل‌گیری و ادغام کمیته تأثیر مستقیم داشتند اما ویژگی مستند کمیته، روایت مردمی آن است و انگار از سمت مردم به کمیته نگاه شده است. اگر بخواهید یک بخش ویژه را در مستند کمیته انتخاب کنید که مردم با دیدن آن خیلی هیجان‌زده می‌شوند و می‌تواند قلاب مستند کمیته برای مخاطب باشد، کدام بخش است؟

در تعداد اکران‌هایی که بعد از تولید برای دوستان مستندساز داشتیم، خیلی جالب بود که می‌گفتند ما نمی‌دانستیم کمیته این‌قدر کار کرده است. چرا ذهنیت این دوستان از کمیته تغییر کرده‌بود؟ من قصد اینجا دفاع از کمیته نیست، اما می‌خواهم بگویم رسالت یک فیلمساز، یک مستندساز باید براساس یک‌سری مستندات تاریخی بوده و نباید براساس یک‌سری شایعات جوژه باشد. نباید صرفاً روی گشت‌ارشاد متمرکز شود. البته اشکالی هم ندارد، چون کمیته هم ایراداتی داشت و باید در قالب فیلم به آنها هم بپردازیم. اگر من بخواهم یک مستند بسازم، باید درست و صادقانه تاریخ را روایت کنم. به خاطر همین شکل روایت صادقانه ما، برخی دوستان مستندساز از دیدن تنوع کارها و خدمات کمیته در فیلم ما تعجب کرده‌بودند. یکی از بخش‌هایی که خیلی برای مخاطبان جالب است، همان بخش‌های ورود کمیته به بازار برای برخورد با گرانفروشی بود. این بخش در آن تیزر یک دقیقه‌ای که در فضای مجازی منتشر شده، خیلی با استقبال مردم روبه‌رو شد و برخی گفتند چقدر خوب و ما الان هم چنین برخوردی می‌خواهیم تا کسی گرانفروشی نکند و مراقب وضعیت معیشت مردم باشند. مشخص است فقط به خاطر تعریفی که رسانه در این سال‌ها از کمیته داشته، یک مقداری مردم نسبت به کمیته زاویه گرفتند و ما از آن واقعیت فاصله گرفته‌بودیم. ما در این کار تلاش کردیم یک‌بار کامل کل فعالیت کمیته را روایت کنیم. حالا می‌شود نشست و درباره این فعالیت‌ها صحبت کرد و به برداشت‌هایی رسید و فیلم‌های جدیدی هم از آنها تولید کنیم.

یکی از امتیازات این فیلم هم تغییر آن ذهنیتی است که طی این سال‌ها شکل گرفته. انتظار شما برای بهتر دیده شدن این فیلم و اکران سینمایی و نمایش تلویزیونی چیست و این‌که دوست دارید مخاطب در این نمایش‌های پیش‌رو، بیشتر به کدام قسمت از مستند کمیته توجه کند؟

دعوت می‌کنم از همه دوستان، همه فیلمسازان، همه هموطنان، همه کسانی که تاریخ را دوست دارند و تاریخ دهه ۶۰، تاریخ انقلاب و تاریخ معاصر را مطالعه می‌کنند، صبوری کنند و فیلم مستند کمیته را ببینند. به نظر من آن عده‌ای که دیدگاه متفاوتی نسبت به کمیته دارند، قطعاً با دیدن این فیلم نظرشان عوض می‌شود. چراکه این مستند پلات و روایت خوبی دارد و تماشای آن قطعاً برای مخاطب با ارزش افزوده همراه خواهد بود. اما این‌که پیشنهاد بدهم مخاطب کدام قسمت کمیته را بهتر ببیند یا کدام بخش آن جذاب‌تر است، کار سختی به نظر می‌رسد. از نظر من که همه فیلم جذاب است. ^۱

